

บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ
คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงาน
การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนำ

เอกสารบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทั้ง 10 ชุด ที่ประธานกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้แต่งตั้งขึ้น ซึ่งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมนี้ เป็นคณะกรรมการตามกฎหมายที่แต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 และมาตรา 48 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 40 (พ.ศ. 2554) เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้การพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นไปในแนวทางเดียวกันต่อไป

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สิงหาคม 2554

บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.)

1. ที่มา

คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือ คชก. เป็นคณะกรรมการตามกฎหมายที่แต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 และมาตรา 48 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 40 (พ.ศ. 2554) เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 40 (พ.ศ. 2554) เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยสรุปดังนี้

1.1 คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ซึ่งจะต้องได้รับ อนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ ประกอบด้วย

1) เลขธิการสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เป็นประธานกรรมการ
2) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายสำหรับ
โครงการหรือกิจการที่จะต้องจัดทำรายงาน
การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
3) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เกินเก้าคน
ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้ง
จากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและ	เป็นกรรมการ

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
ทางกายภาพ ทางชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์
ของมนุษย์ หรือคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต

- 4) เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผน เป็นฝ่ายเลขานุการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2 คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่ง ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ประกอบด้วย

- 1) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ เป็นประธานกรรมการ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่คณะกรรมการ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมาย
- 2) เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผน เป็นกรรมการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย เป็นกรรมการ
สำหรับโครงการหรือกิจการที่จะต้อง
จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ
สิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน
- 4) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เกินเก้าคน เป็นกรรมการ
ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน
และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากร
สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทางชีวภาพ คุณค่า
การใช้ประโยชน์ของมนุษย์
หรือคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต
- 5) เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผน เป็นฝ่ายเลขานุการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ

- 1) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- 2) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- 3) ไม่เคยทำหรือมีส่วนร่วมในการทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเท็จ
- 4) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

3. วาระการดำรงตำแหน่ง

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้เป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่เกินอีกหนึ่งวาระ เว้นแต่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเห็นว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิท่านใดสมควรเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป ให้นำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาเป็นราย ๆ ไป ครั้งละไม่เกิน 1 วาระ

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่เป็นประธานกรรมการครบวาระ 3 ปี และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ หรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการหมดวาระลง และคณะรัฐมนตรียังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเดิมปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมชุดใหม่

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งไว้แล้ว

ทั้งนี้ หากผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีส่วนได้เสียหรือเป็นผู้ชำนาญการประจำในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบกิจการในด้านการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจให้ผู้ทรงคุณวุฒินั้นออกจากการเป็นคณะกรรมการผู้ชำนาญการในคณะนั้นๆ ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ กรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตนแทน

4. หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการพิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิ

- 1) เป็นผู้ชำนาญการฯ ที่เชี่ยวชาญในสาระที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากโครงการหรือกิจการประเภทโครงการที่จะพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 2) สามารถเข้าร่วมประชุมได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถเข้าร่วมตรวจสอบสถานที่ตั้งของโครงการที่จะพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม กรณีที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ
- 3) ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม

5. การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจำนวน 10 คณะ ดังนี้

5.1 คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ จำนวน 7 คณะ

- 1) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมถลุงหรือแต่งแร่ พิจารณาโครงการ
 - การทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 1 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 2)

2) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านพัฒนาปิโตรเลียมและระบบขนส่งทางท่อ พิจารณาโครงการ

- การพัฒนาปิโตรเลียม (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 2)
- โครงการระบบขนส่งปิโตรเลียมและน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 3)

3) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอุตสาหกรรมกลั่นน้ำมัน ปิโตรเลียม ปิโตรเคมี และแยกหรือแปรสภาพก๊าซธรรมชาติ พิจารณาโครงการ

- อุตสาหกรรมปิโตรเลียมที่มีกระบวนการผลิตทางเคมี (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 5)
- อุตสาหกรรมกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 6)
- อุตสาหกรรมแยกหรือแปรก๊าซธรรมชาติ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 7)
- อุตสาหกรรมคลอ-แอลคาไลน์ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 8)
- อุตสาหกรรมที่ผลิตสารออกฤทธิ์หรือสารที่ใช้ป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืชหรือสัตว์โดยใช้ กระบวนการทางเคมี (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 11)
- อุตสาหกรรมผลิตปุ๋ยเคมีโดยกระบวนการทางเคมี (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 12)
- อุตสาหกรรมปิโตรเคมี (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 4)

4) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอุตสาหกรรมและระบบสาธารณสุขปลอดภัยที่สนับสนุน พิจารณาโครงการ

- นิคมอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรม

- หรือโครงการที่มีลักษณะ เช่นเดียวกับนิคมอุตสาหกรรมหรือโครงการจัดสรรที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 4 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 3)
- อุตสาหกรรมผลิตปูนซีเมนต์ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 9)
 - อุตสาหกรรมผลิตเยื่อกระดาษ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 10)
 - อุตสาหกรรมประกอบกิจการเกี่ยวกับน้ำตาล (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 13)
 - อุตสาหกรรมเหล็กหรือเหล็กกล้า (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 14)
 - อุตสาหกรรมถลุงหรือแต่งแร่ หรือหลอมโลหะซึ่งมีไข่อุตสาหกรรมเหล็กหรือเหล็กกล้า (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 15)
 - อุตสาหกรรมผลิตสุรา แอลกอฮอล์ รวมทั้งเบียร์และไวน์ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 16)
 - โรงงานปรับปรุงคุณภาพของเสียรวม (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 17 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 7)
 - อุตสาหกรรมถลุงแร่ หรือหลอมโลหะ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 5)
 - การผลิต กำจัด หรือปรับแต่งสารกัมมันตรังสี (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 6)

5) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน พิจารณาโครงการ

- อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ซึ่งมีลักษณะที่ตั้งหรือการใช้ประโยชน์ในอาคาร (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่

16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 27)

- การจัดสรรที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยหรือเพื่อประกอบการพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 28)
- โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 29)
- โรงแรมหรือสถานที่พักตามอากาศ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 30)
- อาคารอยู่อาศัยรวมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 31)

**6) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
ด้านโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน พิจารณาโครงการ**

- โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 18 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 11)

**7) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
ด้านโครงสร้างพื้นฐานและอื่นๆ พิจารณาโครงการด้านคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานที่เป็น
โครงการของเอกชน หรือเป็นโครงการที่ไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา**

- ระบบทางพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการทางพิเศษ หรือโครงการที่มีลักษณะเช่นเดียวกับทางพิเศษ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 19)
- ทางหลวงหรือถนน ซึ่งมีความหมายตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 20)
- ระบบขนส่งมวลชนที่ใช้ราง (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 21)
- ท่าเทียบเรือ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน

- 2552 ลำดับที่ 22 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 9)
- ทำเทียบเรือสำราญกีฬา (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 23)
 - การถมที่ดินในทะเล (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 24 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 1)
 - การก่อสร้างหรือขยายสิ่งก่อสร้างบริเวณหรือในทะเล (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 25)
 - โครงการระบบขนส่งทางอากาศ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 26 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 8)

นอกจากนี้ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ ทุกคณะ ต้องพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทุกประเภทที่อยู่ในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1 (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 34) ในกรณีเป็นโครงการที่ไม่ต้องขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ

1. พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบกับรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ทั้งในส่วนที่เป็นโครงการหรือกิจการของภาคเอกชน โครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน

ที่ออกตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ให้แล้วเสร็จภายใน 45 วันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. พิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ และอาจสั่งให้ผู้มีสิทธิจัดทำรายงานหรือเจ้าของโครงการหรือกิจการแก้ไข เพิ่มเติม หรือจัดทำรายงานใหม่ทั้งฉบับ ตามแนวทางหรือรายละเอียดที่กำหนดไว้

3. พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบกับรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมหรือจัดทำรายงานใหม่ ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงาน

4. ตรวจสอบที่ตั้งโครงการที่เสนอรายงาน หรืออาจมอบหมายเจ้าหน้าที่ในสังกัด สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตรวจสอบตามความเหมาะสม

5. อาจเชิญบุคคลใดที่เกี่ยวข้องตาม 1. หรือ 2. มาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใดๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

6. ให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ คณะหนึ่งคณะใดได้ตามที่เห็นสมควรเมื่อได้รับการร้องขอ

7. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

5.2 คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี จำนวน 3 คณะ

1) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านคมนาคมของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน พิจารณาโครงการด้านคมนาคม และโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ

หรือโครงการร่วมกับเอกชนที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังต่อไปนี้

- ระบบทางพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการทางพิเศษ หรือโครงการที่มีลักษณะเช่นเดียวกับทางพิเศษ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 19)
- ทางหลวงหรือถนน ซึ่งมีความหมายตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 20)
- ระบบขนส่งมวลชนที่ใช้ราง (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 21)
- ท่าเทียบเรือ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 22 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 9)
- ท่าเทียบเรือสำราญกีฬา (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 23)
- การถมที่ดินในทะเล (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 24 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 1)
- การก่อสร้างหรือขยายสิ่งก่อสร้างบริเวณหรือในทะเล (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 25)
- โครงการระบบขนส่งทางอากาศ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 26 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 8)

2) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ พิจารณาโครงการ

- เขื่อนเก็บกักน้ำหรืออ่างเก็บน้ำ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 32 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 10)
- การชลประทาน (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 33)

3) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านการพัฒนาโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน พิจารณาโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชนที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่การพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านคมนาคมของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน และคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านพัฒนาแหล่งน้ำ

นอกจากนี้ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรีทุกคณะ ต้องพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทุกประเภทที่อยู่ในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1 ตามประเภทโครงการที่เกี่ยวข้อง

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

1. พิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ และให้ความเห็นต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำหรับโครงการหรือกิจการด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ซึ่งต้องจัดทำรายงานตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

2. พิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ และให้ความเห็นต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อให้มีความเห็นไปยังส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ที่เป็นเจ้าของโครงการหรือกิจการ หรือเจ้าของโครงการหรือกิจการร่วมกับภาคเอกชน ในโครงการหรือกิจการที่ไม่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานตามมาตรา 46

แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 แต่เป็นกรณีที่รัฐบาลมีนโยบายให้ต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการหรือกิจการนั้น

3. อาจเชิญบุคคลใดที่เกี่ยวข้องตาม 1. หรือ 2. มาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร รวมทั้งอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใดๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

4. รายงานต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อเสนอให้ความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีตามมาตรา 13 (10) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ในกรณีปรากฏว่าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เป็นเจ้าของโครงการหรือกิจการ หรือเจ้าของโครงการร่วมกับภาคเอกชน ตาม 1. หรือ 2. ไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ อันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

5. ให้ความเห็นหรือข้อเสนอนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ คณะหนึ่งคณะใดได้ตามที่เห็นสมควรเมื่อได้รับการร้องขอ

6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ทั้งนี้ รายละเอียดของประเภทและขนาดที่ชัดเจนแสดงไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภท ขนาด และวิธีปฏิบัติสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

6. บทบาทของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ

ตามประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการภาคเอกชน และโครงการหรือกิจการของรัฐ มีองค์ประกอบ คือ

- 1) ประธานกรรมการ
- 2) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายสำหรับโครงการหรือกิจการที่จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน
- 3) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เกิน 9 คนซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพ ทางชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ หรือคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต
- 4) ฝ่ายเลขานุการ

บทบาทหน้าที่ในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

กรรมการ	บทบาทในการพิจารณารายงาน
ประธาน	- ดำเนินการพิจารณา 45 วันแรก และ 30 วันหลัง ในกรณีที่ยังมีประเด็นที่ไม่เห็นชอบ หรือยังไม่ครบถ้วน อาจเลื่อนการพิจารณาออกไป แต่ต้องอยู่ในกรอบระยะเวลาการพิจารณาตามกฎหมาย - ดำเนินการให้พิจารณาลงมติให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ โดยมีเหตุผลทางวิชาการ ทางกฎหมาย มีข้อเสนอแนะ และดำเนินการตามเวลาเพื่อให้ไม่กระทบสิทธิของผู้เสนอโครงการ และเห็นควรให้รับรองมติของการประชุมทุกครั้ง เพื่อให้สามารถแจ้งผลต่อผู้เสนอรายงานได้ทันทีและมอบให้ฝ่ายเลขานุการแจ้งมติต่อไป

กรรมการ	บทบาทในการพิจารณารายงาน
	- กรณีโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีประธาน คชก. จะนำเสนอความเห็นของ คชก. ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป
ฝ่ายเลขานุการ	- ตรวจสอบรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เสนอมา 15 วันแรก 1.กรณีที่รายงานมิได้จัดทำให้อยู่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนดตามมาตรา 46 หรือมีเอกสารข้อมูลไม่ครบถ้วน ให้ สผ. มีหนังสือแจ้งเจ้าของโครงการทราบ 2.กรณีรายงานที่เสนอมาถูกต้องและมีเอกสารครบถ้วน ให้ดำเนินการพิจารณาให้ความเห็นเบื้องต้นต่อรายงาน - พิจารณาให้ความเห็นเบื้องต้นต่อรายงานให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันนับจากวันที่ สผ. ได้รับรายงานและเสนอให้ คชก. พิจารณา และให้ข้อมูลกับผู้เสนอรายงาน เพื่อเตรียมข้อมูลชี้แจงเพิ่มเติม - ดำเนินการเกี่ยวกับการประชุม และประสานการประชุม โดยส่งเอกสารล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วัน - เตรียมการจัดทำรายงานสรุปมติการประชุม เพื่อการรับรองในการประชุมเรื่องนั้นๆ และให้สามารถแจ้งมติการประชุมอย่างเป็นทางการได้ ภายใน 3 วัน นับจากวันที่รับรองมติการประชุม - อำนวยความสะดวกและสนับสนุนกรรมการ ผู้มาชี้แจง รวมถึงผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุม กรณีที่บุคคลดังกล่าวได้รับผลกระทบต่อโครงการนั้นๆ โดยตรง และมีส่วนเกี่ยวข้องตามกฎหมาย - สืบรวจสภาพพื้นที่โครงการตามที่ได้รับมอบหมายจาก คชก.
กรรมการ	- พิจารณารายงาน และให้ความเห็นต่อรายงานในการประชุมตามหลักวิชาการ โดยเฉพาะในด้านที่มีความชำนาญการ ใน

กรรมการ	บทบาทในการพิจารณารายงาน
	ฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ - กรณีที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมหรือลาประชุม อาจให้ความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรให้ฝ่ายเลขานุการ เพื่อนำเสนอในการประชุมครั้งที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ - พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ โดยมีเหตุผลประกอบพร้อมส่งการให้แก้ไข - ร่วมตรวจสอบพื้นที่ กรณีที่ คชก. เห็นควรมอบหมายให้ตรวจสอบพื้นที่ร่วมกับฝ่ายเลขานุการ
หน่วยงานอนุญาต	- พิจารณารายงานในขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยงาน - ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและความเห็นที่เกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงาน - เป็นตัวแทนของหัวหน้าส่วนราชการโดยมีข้อผูกพันตามคำสั่งทางปกครอง - นำมาตรการที่เสนอในรายงานไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาต โดยให้ถือว่าเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย

7. กรอบเวลาตามกฎหมายในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กำหนดไว้แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

7.1 กรณีโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ

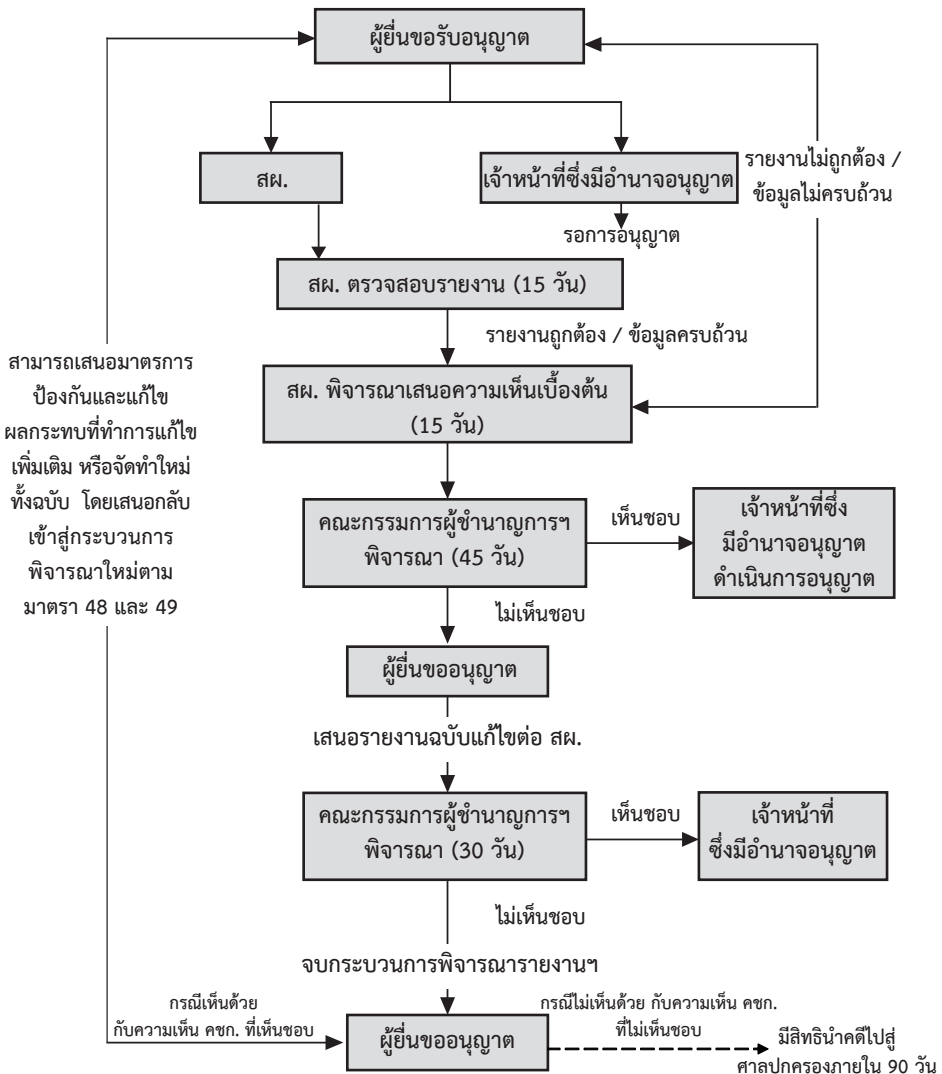
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จะตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของรายงานภายในระยะเวลา 15 วัน กรณีที่รายงานที่เสนอมามี

ไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง สผ. จะแจ้งเจ้าของโครงการให้แก้ไขรายงาน หากรายงานดังกล่าว ครบถ้วนและถูกต้องแล้ว สผ. จะสรุปความเห็นเบื้องต้นเสนอต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ภายใน 30 วันนับจากวันที่ สผ. ได้รับรายงาน และคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จะใช้เวลา พิจารณา 45 วัน หาก คชก. เห็นชอบ สผ. จะแจ้งให้หน่วยงานอนุญาตทราบ เพื่อนำผล ไปประกอบการพิจารณาออกใบอนุญาตต่อไป แต่หากคณะกรรมการยังไม่เห็นชอบในรายงาน หรือให้เจ้าของโครงการเพิ่มเติมข้อมูล สผ. จะแจ้งให้เจ้าของโครงการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ทราบและแก้ไขรายงานต่อไป

เมื่อเจ้าของโครงการเสนอรายงานฉบับแก้ไข สผ. จะนำเสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการ พิจารณาภายใน 30 วัน (ดังภาพที่ 1)

ภาพที่ 1

ขั้นตอนการพิจารณา EIA สำหรับโครงการที่ต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการ
และโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

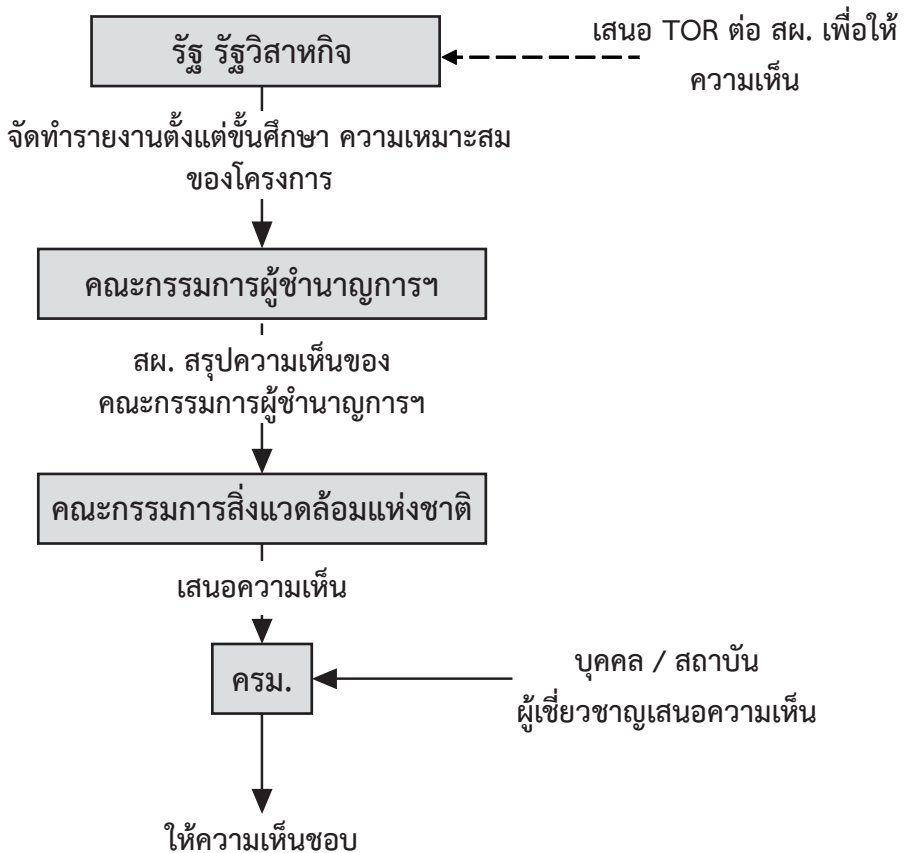

7.2 กรณีโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน ที่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

สผ. จะเป็นผู้พิจารณารายงานในขั้นต้นและเสนอความเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จากนั้นคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จะเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ การดำเนินงานตามขั้นตอนนี้ไม่มีระยะเวลาดำหนดไว้ตามกฎหมาย (ดังภาพที่ 2)

ภาพที่ 2

ขั้นตอนการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมกรณีโครงการของรัฐวิสาหกิจ โครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

หมายเหตุ การจัดทำ TOR ยังไม่เป็นขั้นตอนที่บังคับแต่เป็นข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการ เพื่อให้การจัดทำ
รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

7.3 กรณีโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ สำหรับโครงการที่ต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการและโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

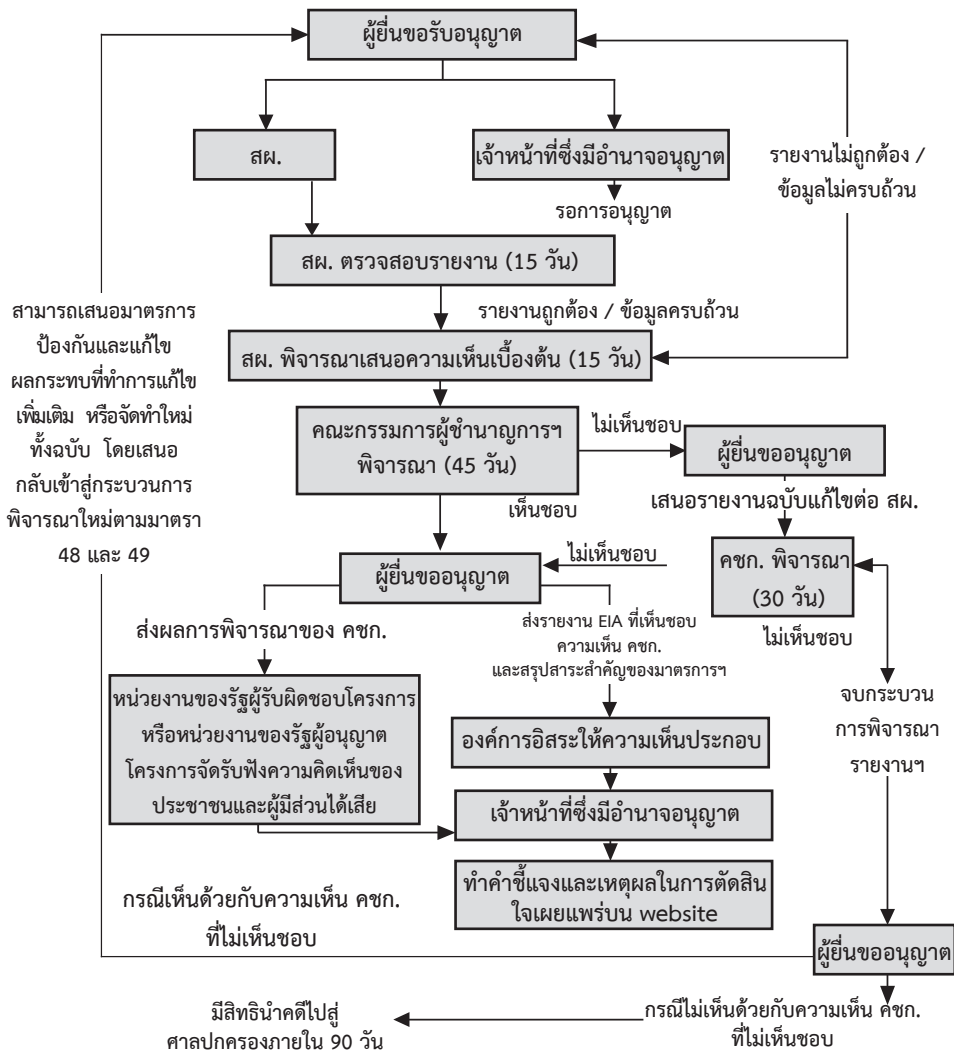
กรณีโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงฯ เมื่อ คชก. เห็นชอบกับรายงานแล้ว สม. จะดำเนินการดังนี้

1. จัดส่งผลการพิจารณาของ คชก. ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้น หรือหน่วยงานของรัฐผู้อนุญาตโครงการเพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวจัดให้มีการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2552

2. จัดส่งรายงานฉบับที่ได้รับความเห็นชอบแล้วพร้อมทั้งความเห็นของ คชก. และสรุปสาระสำคัญของมาตรการป้องกันและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้องค์การอิสระให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการหรือการอนุญาตของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ (ดังภาพที่ 3)

ภาพที่ 3

ขั้นตอนการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือ
กิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง สำหรับโครงการที่ต้องได้รับ
อนุญาตจากทางราชการและโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบ
จากคณะรัฐมนตรี

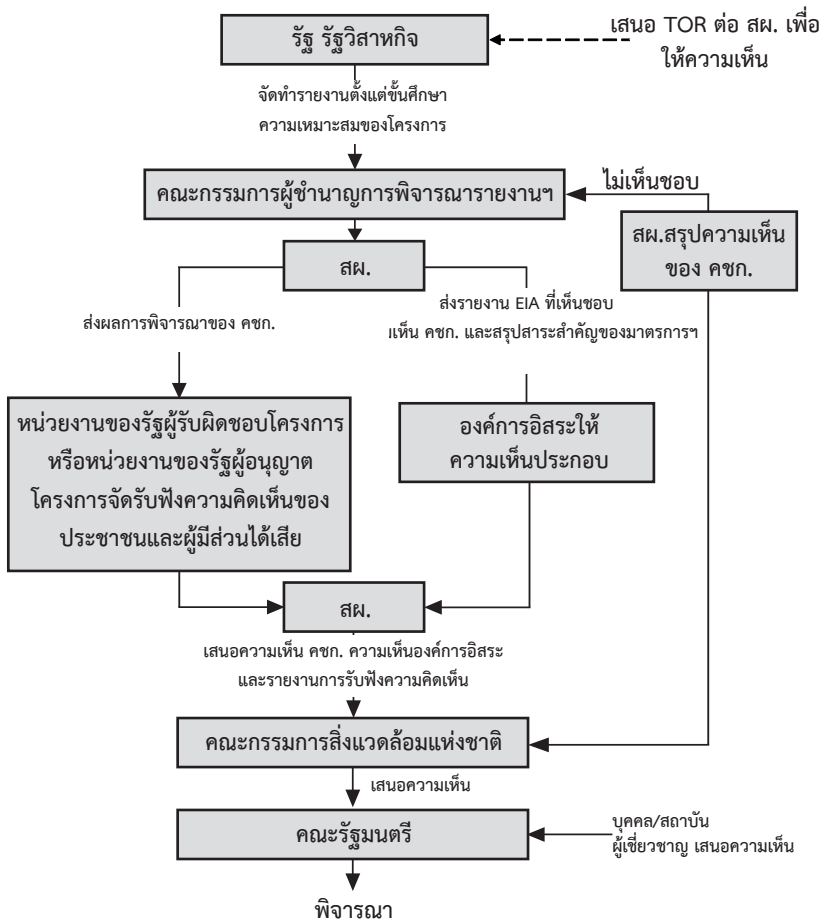

7.4 กรณีโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ กรณีโครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ โครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

กรณีโครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงกรณีโครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ โครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี สผ. จะเสนอความเห็นของ คชก. ความเห็นขององค์การอิสระ และรายงานการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียของหน่วยงานซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้นต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย (ดังภาพที่ 4)

ภาพที่ 4

ขั้นตอนการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
สำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง
ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ
กรณีโครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ โครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบ
จากคณะรัฐมนตรี

หมายเหตุ การจัดทำ TOR ยังไม่เป็นขั้นตอนที่บังคับแต่เป็นข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการ เพื่อให้การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

8. แนวทางและความอิสระในการใช้ดุลพินิจทางวิชาการในการพิจารณารายงาน

การพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต้องดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้จัดเตรียมรายงาน การพิจารณารายงานเป็นการใช้ดุลพินิจทางวิชาการอย่างอิสระ ไม่ลำเอียง ซึ่งการพิจารณายึดหลักการ ดังนี้

1) ความสมบูรณ์หรือความครอบคลุมของรายงาน พิจารณาว่าได้มีการระบุประเภทของผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น แหล่งที่มาของข้อมูล และองค์ประกอบอื่นๆ ที่จำเป็นไว้อย่างสมบูรณ์ และได้นำมาใช้ในประเมินอย่างสมบูรณ์และเหมาะสมหรือไม่

2) ความสำคัญ พิจารณาว่ามีการระบุถึงประเด็นผลกระทบที่สำคัญและได้ให้ความสนใจมากที่สุดแล้วหรือไม่

3) ความพอเพียง พิจารณาว่าการวิเคราะห์และข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์มีความพอเพียงหรือไม่

4) ความสอดคล้องหรือสม่าเสมอ พิจารณาว่ารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีความสอดคล้องกันหรือไม่ เช่น สมมุติฐานที่ใช้สอดคล้องกับกรอบการดำเนินโครงการหรือไม่หรือวิธีการวิเคราะห์และผลสรุปที่ได้มีความสอดคล้องเหมาะสมหรือไม่

5) ความถูกต้อง เช่น พิจารณาว่าข้อมูลต่างๆ โมเดล หรือสมมุติฐาน มีความถูกต้องเหมาะสม

6) ผลต่อการตัดสินใจโครงการ หมายถึง ระดับที่ผู้พิจารณาจะเข้าไปมีส่วนในกระบวนการตัดสินใจ (USEPA, 1998) ทั้งนี้คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ไม่ได้มีอำนาจตามกฎหมายในการตัดสินใจอนุมัติหรือไม่อนุมัติโครงการคณะกรรมการมีอำนาจตามกฎหมายในการเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบรายงาน แต่ในบางกรณีที่โครงการที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าอาจจะมีผลกระทบสิ่งแวดล้อมสูงมากหรือไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้เคยมีการแสดงความคิดเห็นที่ชัดเจนไปยังหน่วยงานอนุญาตเพื่อพิจารณาประกอบการให้อนุญาต

9. กรณีตัวอย่างการอุทธรณ์มติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยคณะกรรมการวิธีการปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้พิจารณาว่า การที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการใช้อำนาจตามมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความ

เห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม มีผลโดยตรงต่อการสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ฉะนั้น การพิจารณาสั่งการของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0601/722 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2541)

ที่ผ่านมาเมื่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานและมีมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ บางกรณีได้มี ผู้ส่วนได้เสียอุทธรณ์มติของ คชก. โดยอาจมีการยื่นอุทธรณ์ต่อ สผ. หรือยื่นฟ้องต่อศาลปกครอง

กรณีตัวอย่างการอุทธรณ์มติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เช่น

1) การอุทธรณ์มติคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ในประเด็นไม่เห็นชอบรายงานเนื่องจากโครงการอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ โบราณสถาน และชุมชนย่านประวัติศาสตร์

2) การฟ้องคดีปกครองกรณีเจ้าของโครงการโรงแรมฟ้องคดีเกี่ยวกับในประเด็นที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มีมติไม่พิจารณารายงาน เนื่องจากการเสนอรายงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนตามที่ประกาศกระทรวงกำหนดและเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณารายงาน

3) การฟ้องคดีปกครองกรณีเจ้าของโครงการเหมืองแร่ฟ้องคดีเกี่ยวกับมติคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ในประเด็นที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มีมติว่าไม่สมควรให้มีการดำเนินโครงการ เนื่องจากเห็นว่าโครงการมีผลกระทบต่อทัศนียภาพและบรรยากาศท่องเที่ยวของพื้นที่

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าอาจมีการอุทธรณ์ผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ ทั้งในประเด็นต่างๆ ซึ่งเป็นประเด็นความเห็นทางวิชาการ ประเด็นขั้นตอน และประเด็นระยะเวลาในการพิจารณารายงานตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จึงต้อง

เป็นการพิจารณาที่อยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย มีความรอบคอบมีเหตุผลทางวิชาการที่ชัดเจน และพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

10. แนวทางปฏิบัติกรณีมีข้อร้องเรียนหรือการคัดค้านโครงการ

ในการดำเนินงานที่ผ่านมา อาจมีการร้องเรียนหรือคัดค้านโครงการที่เสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งเป็น

10.1 กรณีมีข้อร้องเรียนหรือคัดค้านโครงการ ในระหว่างการพิจารณารายงาน สผ. จะดำเนินการ ดังนี้

- 1) หาก สผ. มีข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง สผ. จะมีหนังสือตอบผู้ร้องเรียนหรือคัดค้าน ทราบภายใน 15 วัน
- 2) กรณีที่ สผ. พิจารณาเห็นว่า เป็นประเด็นที่ต้องมีการสำรวจหรือตรวจสอบข้อมูลโครงการ หรือต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย สผ. จะดำเนินการตามแต่กรณี และแจ้งผลให้ผู้ร้องเรียนหรือคัดค้านทราบโดยด่วน และนำข้อร้องเรียนและข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้รับเสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณารายงาน

10.2 กรณีมีข้อร้องเรียนหรือคัดค้านโครงการ ภายหลังที่ สผ. ได้ให้ความเห็นชอบในรายงานแล้ว

- 1) สผ. จะตรวจสอบข้อมูลรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ที่ได้รับความเห็นชอบ และจะตรวจสอบพื้นที่ และแจ้งผลการตรวจสอบพื้นที่ไปยังผู้ร้อง รวมทั้งประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแต่กรณี
- 2) ในกรณีที่เป็นเรื่องฉุกเฉิน หรือเรื่องสำคัญ เช่น การรั่วไหลของสารเคมี การปล่อยมลพิษทางอากาศ เป็นต้น สผ. จะตรวจสอบพื้นที่โครงการ โดยจะเป็นการตรวจสอบร่วมกับหน่วยงานราชการในพื้นที่ อาทิเช่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และหน่วยงานเจ้าของโครงการ รวมทั้ง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น พร้อมทั้งประสานหน่วยงานราชการส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมควบคุมมลพิษ

กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นต้น ทั้งนี้ จะแจ้งผลการตรวจสอบให้แก่ ผู้ร้องเรียนหรือคัดค้านทราบโดยด่วน รวมทั้ง ประสานการดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3) ในกรณีผู้ร้องคัดค้านการเห็นชอบในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จะดำเนินการตรวจสอบประเด็นข้อคัดค้านและข้อมูลในรายงานฯ ที่ คชก. เห็นชอบแล้ว และทำความเข้าใจเสนอ คชก. เพื่อพิจารณาว่าจะยืนยันมติเดิมหรือเห็นว่าข้อมูลของผู้คัดค้านเป็นข้อมูลใหม่ที่ไม่ปรากฏในรายงานฯ ที่พิจารณา คชก. ก็อาจมีมติพิจารณารายงานดังกล่าวใหม่ ซึ่งผลการพิจารณาอาจจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบต่อรายงานฯ ทั้งนี้ เป็นไปตามกระบวนการตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

เอกสารอ้างอิง

1. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 37 วันที่ 4 เมษายน 2535
2. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอนที่ 60 ก หน้า 1 วันที่ 14 พฤศจิกายน 2539
3. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2549 แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนและการประเมินผลกระทบทางสังคมในกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ
4. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2552 แนวทางการประเมินผลกระทบทางสุขภาพในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ
5. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 40 (พ.ศ. 2554) เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
6. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
7. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภท ขนาด และวิธีปฏิบัติสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนจะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2553
8. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภท ขนาด และวิธีปฏิบัติสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนจะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553
9. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0601/722 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2541
10. U.S. Environmental Protection Agency, 1988, Principle of Environmental Impact Assessment Review, Washington D.C., USA.

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย	:	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพ 10400
การอ้างอิง	:	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2554, บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) ; กรุงเทพ
พิมพ์ครั้งที่ 1	:	กรกฎาคม 2552 จำนวน 200 เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ 2	:	สิงหาคม 2554 จำนวน 500 เล่ม
ที่ปรึกษา	:	นางนิศากร โฆษิตรัตน์ นายสันติ บุญประคับ นางสาวอาระยา นันทโพธิเดช นายณพดล ฉริยะใจ นางสาวสุชญา อัมราลิขิต
คณะผู้ดำเนินการ	:	นางอินทรา เอี่ยมฉัตร นางรสริน อมรพิทักษ์พันธ์ นายพงษ์ศักดิ์ เอื้อสุวรรณ นางสาวเสริมศิริ บุชบงค์ นางสาวศิริกาญจน์ ชลพิทักษ์วงศ์
พิมพ์ที่	:	ห้างหุ้นส่วนจำกัด บี.วี.ออฟเซต โทร. 08 1652 3779

บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ

คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.)

1. ที่มา

คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือ คชก. เป็นคณะกรรมการตามกฎหมายที่แต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 และมาตรา 48 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 40 (พ.ศ. 2554) เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 40 (พ.ศ. 2554) เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยสรุปดังนี้

1.1 คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ ประกอบด้วย

1) เลขานุการสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เป็นประธานกรรมการ
2) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายสำหรับโครงการหรือ
กิจการที่จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ
สิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
3) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เกินเก้าคน
ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้มีความรู้
ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ
ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทางชีวภาพ คุณค่าการใช้
ประโยชน์ของมนุษย์ หรือคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต	เป็นกรรมการ
4) เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เป็นฝ่ายเลขานุการ

1.2 คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ประกอบด้วย

1) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมาย	เป็นประธานกรรมการ
2) เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เป็นกรรมการ
3) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายสำหรับโครงการหรือกิจการที่จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
4) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เกินเก้าคน ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทางชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ หรือคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต	เป็นกรรมการ
5) เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เป็นฝ่ายเลขานุการ

2. คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ

- 1) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- 2) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- 3) ไม่เคยทำหรือมีส่วนร่วมในการทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเท็จ
- 4) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

3. วาระการดำรงตำแหน่ง

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้เป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่เกินอีกหนึ่งวาระ เว้นแต่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิท่านใดสมควรเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป ให้นำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาเป็นราย ๆ ไป ครั้งละไม่เกิน 1 วาระ

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่เป็นประธานกรรมการครบวาระ 3 ปี และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ หรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการหมดวาระลง และคณะรัฐมนตรียังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเดิมปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมชุดใหม่

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งไว้แล้ว

ทั้งนี้ หากผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีส่วนได้เสียหรือเป็นผู้ชำนาญการประจำในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบกิจการในด้านการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจให้ผู้ทรงคุณวุฒินั้นออกจากการเป็น คชก. ในขณะนั้นๆ ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ กรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตนแทน

4. หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการพิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิ

- 1) เป็นผู้ชำนาญการฯ ที่เชี่ยวชาญในสาระที่เกี่ยวข้องเนื่องกับผลกระทบจากโครงการหรือกิจการประเภทโครงการที่จะพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 2) สามารถเข้าร่วมประชุมได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถเข้าร่วมตรวจสอบสถานที่ตั้งของโครงการที่จะพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม กรณีที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ
- 3) ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม

5. การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจำนวน 10 คณะ ดังนี้

- 5.1 คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ จำนวน 7 คณะ

1) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านเหมืองแร่และ
อุตสาหกรรมถลุงหรือแต่งแร่ พิจารณาโครงการ

- การทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 1 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 2)

2) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านพัฒนาปิโตรเลียม
และระบบขนส่งทางท่อ พิจารณาโครงการ

- การพัฒนาปิโตรเลียม (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 2)
- โครงการระบบขนส่งปิโตรเลียมและน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 3)

3) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอุตสาหกรรมกลั่น
น้ำมัน ปิโตรเลียม ปิโตรเคมี และแยกหรือแปรรูปก๊าซธรรมชาติ พิจารณาโครงการ

- อุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่มีกระบวนการผลิตทางเคมี (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 5)
- อุตสาหกรรมกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 6)
- อุตสาหกรรมแยกหรือแปรรูปก๊าซธรรมชาติ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 7)
- อุตสาหกรรมคลอ-แอลคาไลน์ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 8)
- อุตสาหกรรมที่ผลิตสารออกฤทธิ์หรือสารที่ใช้ป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืชหรือสัตว์โดยใช้กระบวนการทางเคมี (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 11)
- อุตสาหกรรมผลิตปุ๋ยเคมีโดยกระบวนการทางเคมี (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 12)
- อุตสาหกรรมปิโตรเคมี (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 4)

4) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอุตสาหกรรม และระบบสาธารณูปโภคที่สนับสนุน พิจารณาโครงการ

- นิคมอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมหรือโครงการที่มีลักษณะเช่นเดียวกับนิคมอุตสาหกรรมหรือโครงการจัดสรรที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 4 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 3)
- อุตสาหกรรมผลิตปูนซีเมนต์ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 9)
- อุตสาหกรรมผลิตเยื่อกระดาษ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 10)
- อุตสาหกรรมประกอบกิจการเกี่ยวกับน้ำตาล (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 13)
- อุตสาหกรรมเหล็กหรือเหล็กกล้า (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 14)
- อุตสาหกรรมถลุงหรือแต่งแร่ หรือหลอมโลหะซึ่งมิใช่อุตสาหกรรมเหล็กหรือเหล็กกล้า (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 15)
- อุตสาหกรรมผลิตสุรา แอลกอฮอล์ รวมทั้งเบียร์และไวน์ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 16)
- โรงงานปรับคุณภาพของเสียรวม (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 17 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 7)
- อุตสาหกรรมถลุงแร่ หรือหลอมโลหะ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 5)
- การผลิต กำจัด หรือปรับแต่งสารกัมมันตรังสี (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 6)

5) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน พิจารณาโครงการ

- อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ซึ่งมีลักษณะที่ตั้งหรือการใช้ประโยชน์ในอาคาร (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 27)

- การจัดสรรที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยหรือเพื่อประกอบการพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 28)
- โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 29)
- โรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 30)
- อาคารอยู่อาศัยรวมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 31)

6) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน พิจารณาโครงการ

- โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 18 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 11)

7) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงสร้างพื้นฐานและอื่นๆ พิจารณาโครงการด้านคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นโครงการของเอกชน หรือเป็นโครงการที่ไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา

- ระบบทางพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการทางพิเศษ หรือโครงการที่มีลักษณะเช่นเดียวกับทางพิเศษ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 19)
- ทางหลวงหรือถนน ซึ่งมีความหมายตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 20)
- ระบบขนส่งมวลชนที่ใช้ราง (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 21)
- ท่าเทียบเรือ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 22 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 9)
- ท่าเทียบเรือสำราญกีฬา (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 23)
- การถมที่ดินในทะเล (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 24 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 1)

- การก่อสร้างหรือขยายสิ่งก่อสร้างบริเวณหรือในทะเล (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 25)
- โครงการระบบขนส่งทางอากาศ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 26 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 8)

นอกจากนี้ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ ทุกคณะ ต้องพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทุกประเภทที่อยู่ในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1 (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 34) ในกรณีเป็นโครงการที่ไม่ต้องขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ

1. พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบกับรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ทั้งในส่วนที่เป็นโครงการหรือกิจการของภาคเอกชน โครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน ที่ออกตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ให้แล้วเสร็จภายใน 45 วันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. พิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ และอาจสั่งให้ผู้มีสิทธิจัดทำรายงานหรือเจ้าของโครงการหรือกิจการแก้ไข เพิ่มเติม หรือจัดทำรายงานใหม่ทั้งฉบับ ตามแนวทางหรือรายละเอียดที่กำหนดไว้

3. พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบกับรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมหรือจัดทำรายงานใหม่ ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงาน

4. ตรวจสอบที่ตั้งโครงการที่เสนอรายงาน หรืออาจมอบหมายเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตรวจสอบตามความเหมาะสม

5. อาจเชิญบุคคลใดที่เกี่ยวข้องตาม 1. หรือ 2. มาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใดๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

6. ให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ คณะหนึ่งคณะใดได้ตามที่เห็นสมควรเมื่อได้รับการร้องขอ

7. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

5.2 คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี จำนวน 3 คณะ

1) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านคมนาคมของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน พิจารณาโครงการด้านคมนาคม และโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือโครงการร่วมกับเอกชนที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังต่อไปนี้

- ระบบทางพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการทางพิเศษ หรือโครงการที่มีลักษณะเช่นเดียวกับทางพิเศษ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 19)
- ทางหลวงหรือถนน ซึ่งมีความหมายตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 20)
- ระบบขนส่งมวลชนที่ใช้ราง (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 21)
- ท่าเทียบเรือ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 22 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 9)
- ท่าเทียบเรือสำราญกีฬา (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 23)
- การถมที่ดินในทะเล (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 24 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 1)

- การก่อสร้างหรือขยายสิ่งก่อสร้างบริเวณหรือในทะเล (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 25)
- โครงการระบบขนส่งทางอากาศ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 26 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 8)

2) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ
พิจารณาโครงการ

- เชื้อนเก็บกักน้ำหรืออ่างเก็บน้ำ (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 32 และท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 10)
- การชลประทาน (ท้ายประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ลำดับที่ 33)

3) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนา
โครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน พิจารณาโครงการของส่วนราชการ
รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชนที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่การพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการ
พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านคมนาคมของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับ
เอกชน และคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ

นอกจากนี้ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับ
โครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจาก
คณะรัฐมนตรีทุกคณะ ต้องพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทุกประเภทที่อยู่ในพื้นที่ที่
คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1 ตามประเภทโครงการที่เกี่ยวข้อง

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ
สิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอ
ขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

1. พิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือ
รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่าง
รุนแรงทั้ง ทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ และให้ความเห็นต่อคณะกรรมการ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งต้องจัดทำรายงานตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติ พ.ศ. 2535

2. พิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ และให้ความเห็นต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อให้มีความเห็นไปยังส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ที่เป็นเจ้าของโครงการหรือกิจการ หรือเจ้าของโครงการหรือกิจการร่วมกับภาคเอกชน ในโครงการหรือกิจการที่ไม่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 แต่เป็นกรณีที่รัฐบาลมีนโยบายให้ต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการหรือกิจการนั้น

3. อาจเชิญบุคคลใดที่เกี่ยวข้องตาม 1. หรือ 2. มาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร รวมทั้งอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใดๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

4. รายงานต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อเสนอให้ความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีตามมาตรา 13 (10) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ในกรณีปรากฏว่าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เป็นเจ้าของโครงการหรือกิจการ หรือเจ้าของโครงการร่วมกับภาคเอกชน ตาม 1. หรือ 2. ไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ อันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

5. ให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการพิจารณาของ คชก. คณะหนึ่งคณะใดได้ตามที่เห็นสมควร เมื่อได้รับการร้องขอ

6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ทั้งนี้ รายละเอียดของประเภทและขนาดที่ชัดเจนแสดงไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ

สิ่งแวดล้อม และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภท ขนาด และวิธีปฏิบัติ สำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

6. บทบาทของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ

ตามประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการภาคเอกชน และโครงการหรือกิจการของรัฐ มีองค์ประกอบ คือ

- 1) ประธานกรรมการ
- 2) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายสำหรับโครงการหรือกิจการที่จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน
- 3) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เกิน 9 คนซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพ ทางชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ หรือคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต
- 3) ฝ่ายเลขานุการ

บทบาทหน้าที่ในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

กรรมการ	บทบาทในการพิจารณารายงาน
ประธาน	- ดำเนินการพิจารณา 45 วันแรก และ 30 วันหลัง ในกรณีที่ยังมีประเด็นที่ไม่เห็นชอบ หรือยังไม่ครบถ้วน อาจเลื่อนการพิจารณาออกไป แต่ต้องอยู่ในกรอบระยะเวลาการพิจารณาตามที่กฎหมายกำหนด - ดำเนินการให้พิจารณาลงมติให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ โดยมีเหตุผลทางวิชาการ ทางกฎหมาย มีข้อเสนอแนะ และดำเนินการตามเวลาเพื่อให้ไม่กระทบสิทธิของผู้เสนอโครงการ และเห็นควรให้รับรองมติของการประชุมทุกครั้ง เพื่อให้สามารถแจ้งผลต่อผู้เสนอรายงานได้ทันทีและมอบให้ฝ่ายเลขานุการแจ้งมติต่อไป - กรณีโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

กรรมการ	บทบาทในการพิจารณารายงาน
	ประธาน คชก. จะนำเสนอความเห็นของ คชก. ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป
ฝ่ายเลขานุการ	- ตรวจสอบรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เสนอมา 15 วันแรก 1. กรณีที่รายงานมิได้จัดทำให้อยู่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนดตามมาตรา 46 หรือมีเอกสารข้อมูลไม่ครบถ้วน ให้ สผ. มีหนังสือแจ้งเจ้าของโครงการทราบ 2. กรณีรายงานที่เสนอมาถูกต้องและมีเอกสารครบถ้วน ให้ดำเนินการพิจารณาให้ความเห็นเบื้องต้นต่อรายงาน - พิจารณาให้ความเห็นเบื้องต้นต่อรายงานให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันนับจากวันที่ สผ. ได้รับรายงานและเสนอให้ คชก. พิจารณา และให้ข้อมูลกับผู้เสนอรายงาน เพื่อเตรียมข้อมูลชี้แจงเพิ่มเติม - ดำเนินการเกี่ยวกับการประชุม และประสานการประชุม โดยส่งเอกสารล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วัน - เตรียมการจัดทำรายงานสรุปมติการประชุม เพื่อการรับรองในการประชุมเรื่องนั้นๆ และให้สามารถแจ้งมติการประชุมอย่างเป็นทางการได้ภายใน 3 วัน นับจากวันที่รับรองมติการประชุม - อำนวยความสะดวกและสนับสนุนกรรมการ ผู้มาชี้แจง รวมถึงผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุม กรณีที่บุคคลดังกล่าวได้รับผลกระทบต่อโครงการนั้นๆ โดยตรง และมีส่วนเกี่ยวข้องตามกฎหมาย - สำนักรวบรวมพื้นที่โครงการตามที่ได้รับมอบหมายจาก คชก.
กรรมการ	- พิจารณารายงาน และให้ความเห็นต่อรายงานในการประชุมตามหลักวิชาการ โดยเฉพาะในด้านที่มีความชำนาญการ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ - กรณีที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมหรือลาประชุม อาจให้ความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรให้ฝ่ายเลขานุการ เพื่อนำเสนอในการประชุมครั้งที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ - พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ โดยมีเหตุผลประกอบพร้อมส่งการให้แก้ไข - ร่วมตรวจสอบพื้นที่ กรณีที่ คชก. เห็นควรมอบหมายให้ตรวจสอบพื้นที่ร่วมกับฝ่ายเลขานุการ
หน่วยงานอนุญาต	- พิจารณารายงานในขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยงาน - ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและความเห็นที่เกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงาน

กรรมการ	บทบาทในการพิจารณารายงาน
	- เป็นตัวแทนของหัวหน้าส่วนราชการโดยมีข้อผูกพันตามคำสั่งทางปกครอง - นำมาตรการที่เสนอในรายงานไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาต โดยให้ถือว่าเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย

7. กรอบเวลาตามกฎหมายในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กำหนดไว้ แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

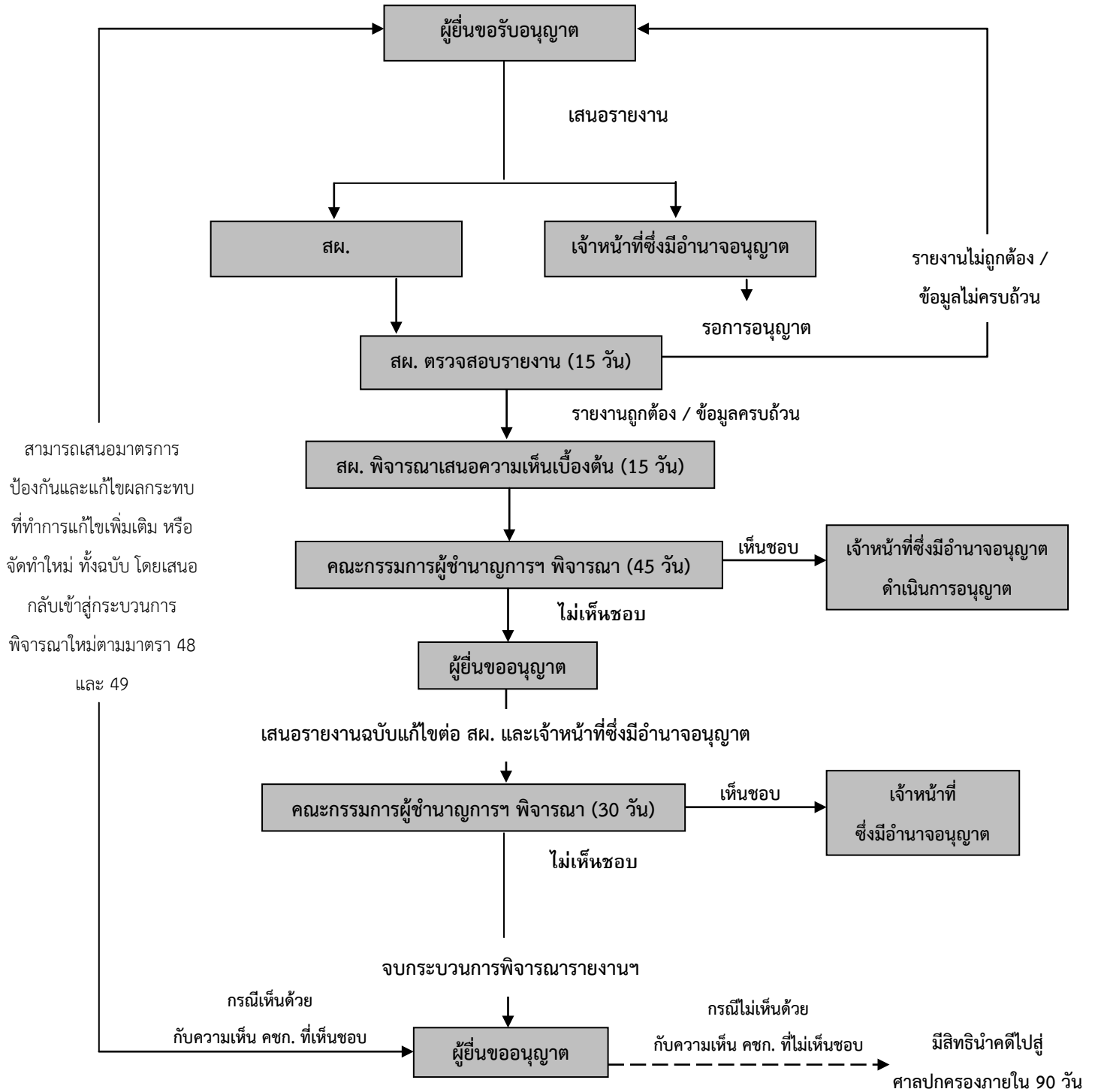
7.1 กรณีโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จะตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของรายงานภายในระยะเวลา 15 วัน กรณีที่รายงานที่เสนอมามีไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง สผ. จะแจ้งเจ้าของโครงการให้แก้ไขรายงาน หากรายงานดังกล่าวครบถ้วนและถูกต้องแล้ว สผ. จะสรุปความเห็นเบื้องต้นเสนอต่อ คชก. ภายใน 30 วันนับจากวันที่ สผ. ได้รับรายงาน และ คชก. จะใช้เวลาพิจารณา 45 วัน หาก คชก. เห็นชอบ สผ. จะแจ้งให้หน่วยงานอนุญาตทราบ เพื่อนำผลไปประกอบการพิจารณาออกใบอนุญาตต่อไป แต่หาก คชก. ยังไม่เห็นชอบในรายงานหรือให้เจ้าของโครงการแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูล สผ. จะแจ้งให้เจ้าของโครงการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายทราบและแก้ไขรายงานต่อไป

เมื่อเจ้าของโครงการเสนอรายงานฉบับแก้ไข สผ. จะนำเสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาภายใน 30 วัน (ดังภาพที่ 1)

ภาพที่ 1

ขั้นตอนการพิจารณา EIA สำหรับโครงการที่ต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการ
และโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

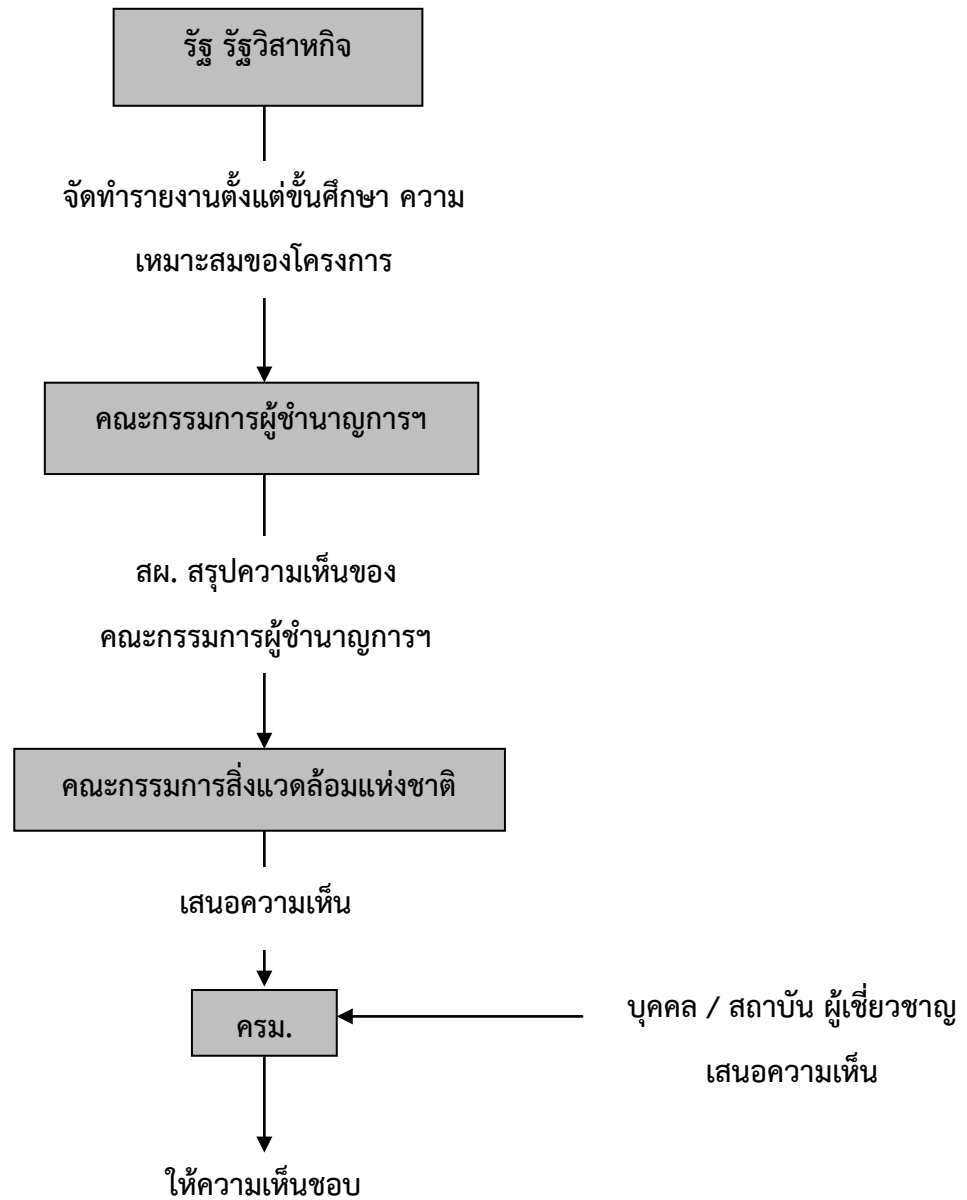

7.2 กรณีโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน ที่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

สผ. จะเป็นผู้พิจารณารายงานในขั้นต้นและเสนอความเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จากนั้นคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จะเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ การดำเนินงานตามขั้นตอนนี้ไม่มีระยะเวลายกเว้นได้ตามกฎหมาย (ดังภาพที่ 2)

ภาพที่ 2

ขั้นตอนการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ โครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

7.3 กรณีโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ สำหรับโครงการที่ต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการและโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

กรณีโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงฯ เมื่อ คชก. เห็นชอบกับรายงานแล้ว สผ. จะดำเนินการดังนี้

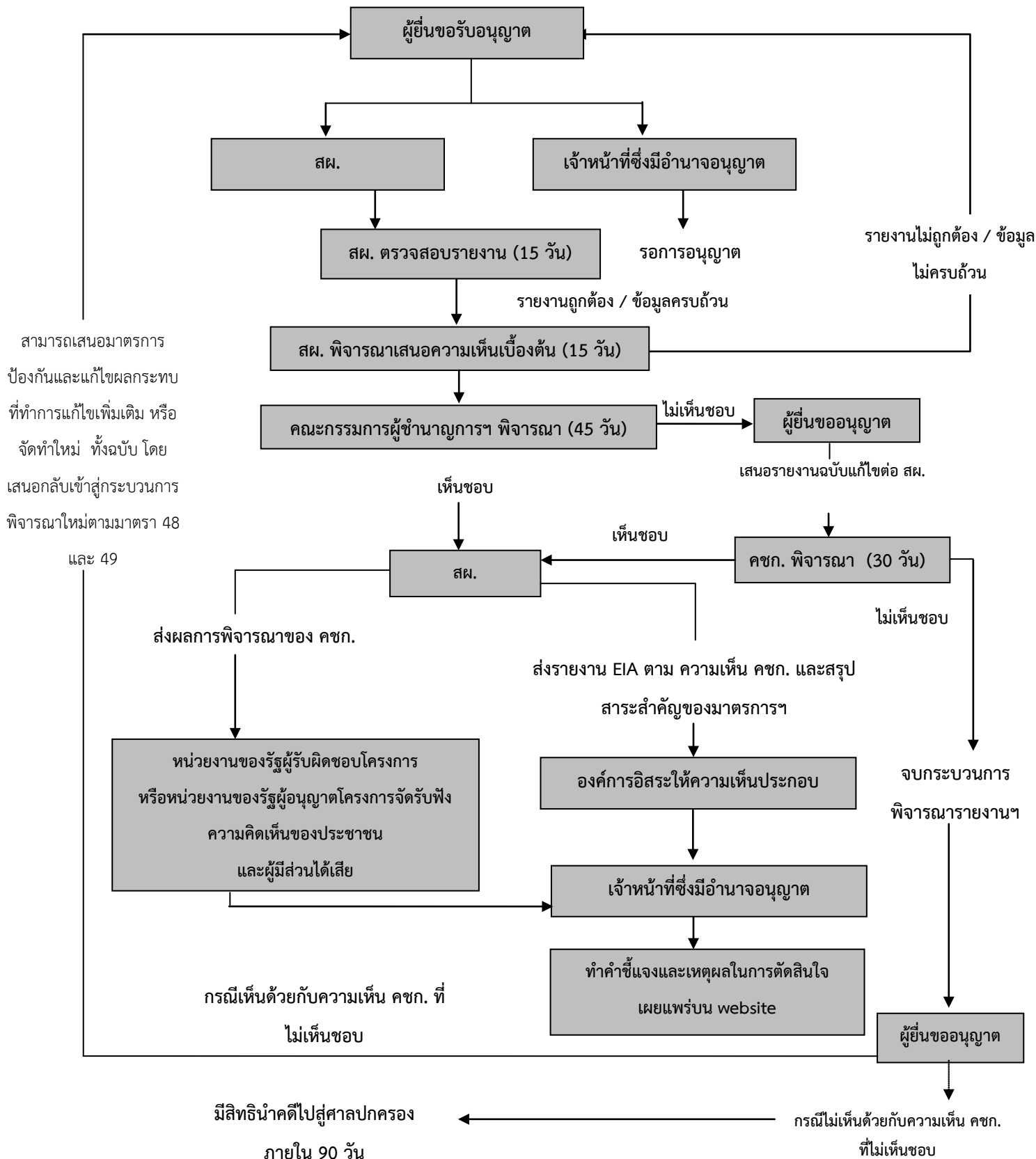
1. จัดส่งผลการพิจารณาของ คชก. ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้น หรือหน่วยงานของรัฐผู้อนุญาตโครงการเพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวจัดให้มีการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2552

2. จัดส่งรายงานฉบับที่ได้รับความเห็นชอบแล้วพร้อมทั้งความเห็นของ คชก. และสรุปสาระสำคัญของมาตรการป้องกันและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้องค์การอิสระให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการหรือการอนุญาตของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ

(ดังภาพที่ 3)

ภาพที่ 3

ขั้นตอนการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิด
ผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง สำหรับโครงการที่ต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการและโครงการ
ที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

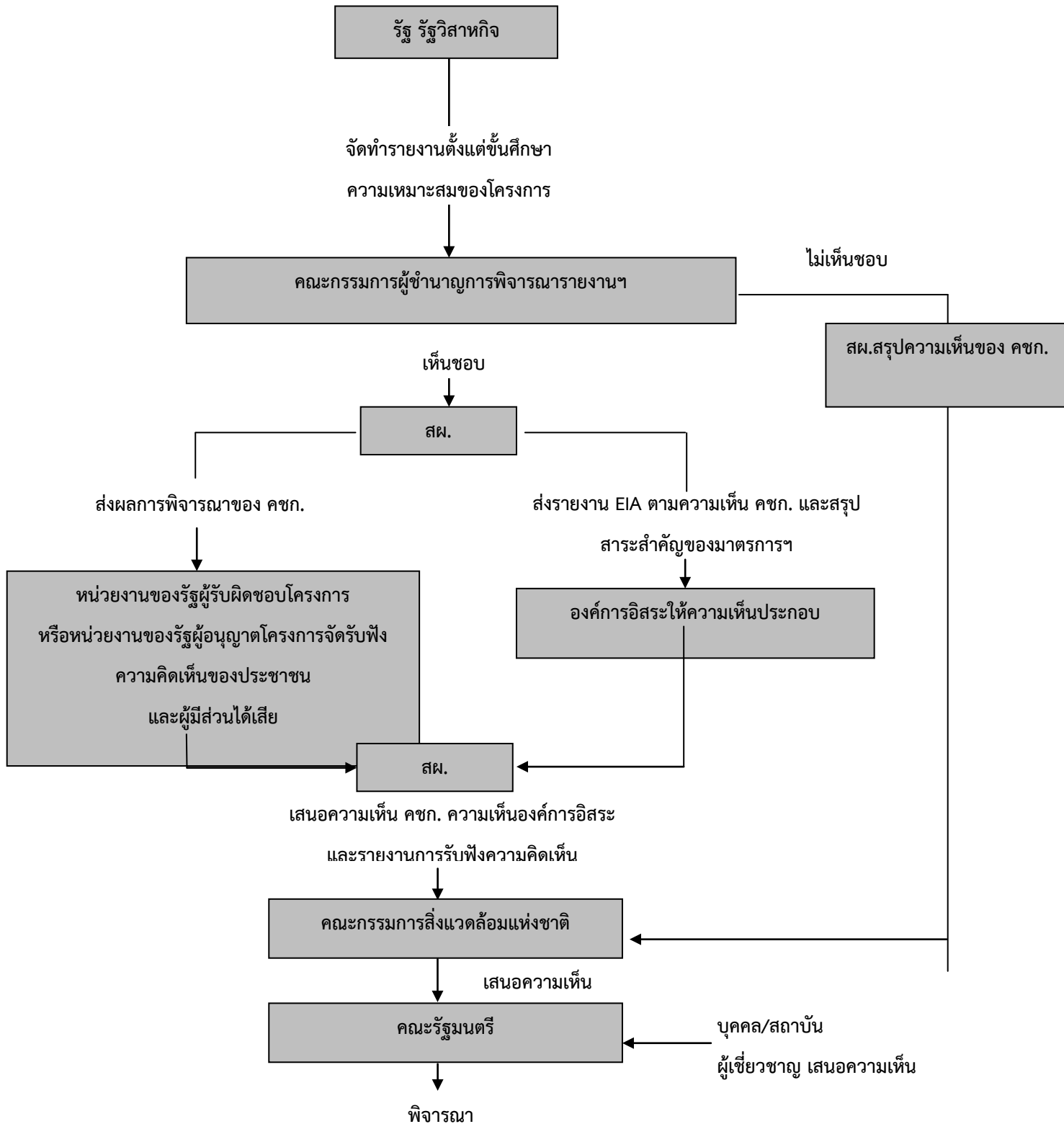

7.4 กรณีโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ กรณีโครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ โครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

กรณีโครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงกรณีโครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ โครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี สผ. จะเสนอความเห็นของคชก. ความเห็นขององค์การอิสระ และรายงานการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียของหน่วยงานซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้นต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย (ดังภาพที่ 4)

ภาพที่ 4

ขั้นตอนการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ กรณีโครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ โครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

8. แนวทางและความอิสระในการใช้ดุลพินิจทางวิชาการในการพิจารณารายงาน

การพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต้องดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้จัดเตรียมรายงาน การพิจารณารายงานเป็นการใช้ดุลพินิจทางวิชาการอย่างอิสระ ไม่ลำเอียง ซึ่งการพิจารณายึดหลักการ ดังนี้

- 1) ความสมบูรณ์หรือความครอบคลุมของรายงาน พิจารณาว่าได้มีการระบุประเภทของผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น แหล่งที่มาของข้อมูล และองค์ประกอบอื่นๆ ที่จำเป็นไว้อย่างสมบูรณ์ และได้นำมาใช้ในประเมินอย่างสมบูรณ์และเหมาะสมหรือไม่
- 2) ความสำคัญ พิจารณาว่ามีการระบุถึงประเด็นผลกระทบที่สำคัญและได้ให้ความสนใจมากที่สุดแล้วหรือไม่
- 3) ความพอเพียง พิจารณาว่าการวิเคราะห์และข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์มีความพอเพียงหรือไม่
- 4) ความสอดคล้องหรือสม่ำเสมอ พิจารณาว่ารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีความสอดคล้องกันหรือไม่ เช่น สมมุติฐานที่ใช้สอดคล้องกับกรอบการดำเนินโครงการหรือไม่หรือวิธีการวิเคราะห์และผลสรุปที่ได้มีความสอดคล้องเหมาะสมหรือไม่
- 5) ความถูกต้อง เช่น พิจารณาว่าข้อมูลต่างๆ โมเดล หรือสมมุติฐาน มีความถูกต้องเหมาะสม
- 6) ผลต่อการตัดสินใจโครงการ หมายถึงระดับที่ผู้พิจารณาจะเข้าไปมีส่วนในกระบวนการตัดสินใจ (USEPA, 1998) ทั้งนี้คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ไม่ได้มีอำนาจตามกฎหมายในการตัดสินใจอนุมัติหรือไม่อนุมัติโครงการ คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าอาจจะมีผลกระทบสิ่งแวดล้อมสูงมากหรือไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้เคยมีการแสดงความคิดเห็นที่ชัดเจนไปยังหน่วยงานอนุญาต เพื่อพิจารณาประกอบการให้อนุญาต

9. กรณีตัวอย่างการอุทธรณ์มติเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยคณะกรรมการวิธีการปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาว่า การที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการใช้อำนาจตามมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม มีผลโดยตรงต่อการสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ฉะนั้น การพิจารณาสั่งการของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0601/722 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2541)

ที่ผ่านมาเมื่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานและมีมติเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบบางกรณีได้มี ผู้ส่วนได้เสียอุทธรณ์มติของ คชก. โดยอาจมีการยื่นอุทธรณ์ต่อ สผ. หรือยื่นฟ้องต่อศาลปกครอง

กรณีตัวอย่างการอุทธรณ์มติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
เช่น

- 1) การอุทธรณ์มติคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ในประเด็นไม่เห็นชอบรายงาน เนื่องจากโครงการอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ โบราณสถาน และชุมชนย่านประวัติศาสตร์
- 2) การฟ้องคดีปกครองกรณีเจ้าของโครงการโรงแรมฟ้องคดีเกี่ยวกับในประเด็นที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มีมติไม่พิจารณารายงาน เนื่องจากการเสนอรายงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนตามที่ประกาศกระทรวงกำหนดและเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณารายงาน
- 3) การฟ้องคดีปกครองกรณีเจ้าของโครงการเหมืองแร่ฟ้องคดีเกี่ยวกับมติคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ในประเด็นที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มีมติว่าไม่สมควรให้มีการดำเนินโครงการ เนื่องจากเห็นว่าโครงการมีผลกระทบต่อทัศนียภาพและบรรยากาศท่องเที่ยวของพื้นที่

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าอาจมีการอุทธรณ์ผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ทั้งในประเด็นต่างๆ ซึ่งเป็นประเด็นความเห็นทางวิชาการ ประเด็นขั้นตอน และประเด็นระยะเวลาในการพิจารณารายงานตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จึงต้องเป็นการพิจารณาที่อยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย มีความรอบคอบ มีเหตุผลทางวิชาการที่ชัดเจน และพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

10. แนวทางปฏิบัติกรณีมีข้อร้องเรียนหรือการคัดค้านโครงการ

ในการดำเนินงานที่ผ่านมา อาจมีการร้องเรียนหรือคัดค้านโครงการที่เสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งเป็น

10.1 กรณีมีข้อร้องเรียนหรือคัดค้านโครงการ ในระหว่างการพิจารณารายงาน สผ. จะดำเนินการ ดังนี้

- 1) หาก สผ. มีข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง สผ. จะมีหนังสือตอบผู้ร้องเรียนหรือคัดค้าน ทราบภายใน 15 วัน
- 2) กรณีที่ สผ. พิจารณาเห็นว่าประเด็นที่ต้องมีการสำรวจหรือตรวจสอบข้อมูลโครงการ หรือต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย สผ. จะดำเนินการตามแต่กรณี และแจ้งผลให้ผู้ร้องเรียนหรือคัดค้านทราบโดยด่วน และนำข้อร้องเรียนและข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้รับเสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณารายงาน

10.2 กรณีมีข้อร้องเรียนหรือคัดค้านโครงการ ภายหลังจากที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้ให้ความเห็นชอบในรายงานแล้ว

1) สผ. จะตรวจสอบข้อมูลรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการที่ได้รับความเห็นชอบ และจะตรวจสอบพื้นที่ และแจ้งผลการตรวจสอบพื้นที่ไปยังผู้ร้อง รวมทั้งประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแต่กรณี

2) ในกรณีที่เป็นเรื่องฉุกเฉิน หรือเรื่องสำคัญ เช่น การรั่วไหลของสารเคมี การปล่อยมลพิษทางอากาศ เป็นต้น สผ. จะตรวจสอบพื้นที่โครงการ โดยจะเป็นการตรวจสอบร่วมกับหน่วยงานราชการในพื้นที่ อาทิเช่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และหน่วยงานเจ้าของโครงการ รวมทั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น พร้อมทั้งประสานหน่วยงานราชการส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นต้น ทั้งนี้ จะแจ้งผลการตรวจสอบให้แก่ ผู้ร้องเรียนหรือคัดค้านทราบโดยด่วน รวมทั้ง ประสานการดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3) ในกรณีผู้ร้องคัดค้านการเห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สผ. จะดำเนินการตรวจสอบประเด็นข้อคัดค้านและข้อมูลในรายงานฯ ที่ คชก. เห็นชอบแล้ว และทำความเข้าใจเสนอ คชก. เพื่อพิจารณาว่าจะยืนยันมติเดิมหรือเห็นว่าข้อมูลของผู้คัดค้านเป็นข้อมูลใหม่ที่ไม่ปรากฏในรายงานฯ ที่พิจารณา คชก. ก็อาจมีมติพิจารณารายงานดังกล่าวใหม่ ซึ่งผลการพิจารณาอาจจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับรายงานฯ ทั้งนี้ เป็นไปตามกระบวนการตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

1. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 37 วันที่ 4 เมษายน 2535
2. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอนที่ 60 ก หน้า 1 วันที่ 14 พฤศจิกายน 2539
3. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2549 แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนและการประเมินผลกระทบทางสังคมในกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ
4. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2552 แนวทางการประเมินผลกระทบทางสุขภาพในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ
5. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 40 (พ.ศ. 2554) เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
6. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
7. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภท ขนาด และวิธีปฏิบัติสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนจะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2553
8. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภท ขนาด และวิธีปฏิบัติสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนจะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553
9. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0601/722 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2541
10. U.S. Environmental Protection Agency, 1988, Principle of Environmental Impact Assessment Review, Washington D.C., USA.

60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400

การอ้างอิง	:	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2554, บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) ; กรุงเทพฯ
พิมพ์ครั้งที่ 1	:	กรกฎาคม 2552 จำนวน 200 เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ 2	:	สิงหาคม 2554 จำนวน 500 เล่ม
ISBN	:	
ที่ปรึกษา	:	นางนิตากร โฆษิตรัตน์ นายสันติ บุญประคับ นางสาวอาระยา นันทโพธิเดช นายพนพล ธิยะใจ นางสาวสุชญา อัมราลิขิต นางปิยนันท์ ไศภณคณาภรณ์
คณะผู้ดำเนินการ	:	นางอินทิรา เอี่ยมฉัตร นางรสริน อมรพิทักษ์พันธ์ นายพงษ์ศักดิ์ เอื้อสุวรรณ นางสาวเสริมศิริ บุชบงค์ นางสาวศิริกาญจน์ ชลพิทักษ์วงศ์
พิมพ์ที่	:	